

BRAZÍLIE, MATO GROSSO DO SUL

Tradiční oslavy Velikonoc v Batayporã

Markéta Pilátová

Už pátým rokem se pořádají ve škole Jana Antonína Bati v městečku Batayporã (v překladu Bařova Dobrá voda) oslavy českých Velikonoc. Letos přišlo poslední dubnový týden a oslavy několik desítek dětí jak ze školy Jana Antonína Bati, tak ze základní školy Anízio Teixeira do nově opravené učebny v *Centro de Memória de Jindřich Trachta*, kde probíhá výuka českého jazyka. Jako každý rok i letos si každý žák přinesl jedno doma připravené vyfouknuté vejce a mohl si vybrat z několika tradičních českých a moravských technik jejich zdobení. V letošním roce jsme dostaly krásnou zásilku obtisků a českých barev na velikonoční kraslice z Generálního konzulátu v São Paulo, z nichž byly brazilské děti nadšené. Nic podobného se totiž v Brazílii nedá koupit, a tak děti zaujatě lepily tradiční obtisky a barvily vajíčka. Pak se promítal film z dětského výukového cyklu *Kostičky* věnovaný českým velikonočním tradicím a velikonoční díl seriálu Pat a Mat. Děti se také učily kreslit tradiční české kraslicové vzory. Naučily se tradiční říkanku *Hody hody doprovody* a v následující hodině probíhala soutěž o nejkrásnější papírovou kraslici – soutěž vyhrál vnuk bývalého českého starosty Batayporã Jindřicha Trachty, desítiletý Henriquinho Trachta.

UKRAJINA, ČECHOHRAD

Duben v Čechohradu a Melitopolu

Vladimíra Pěčonková

V sobotu 15. dubna, po mši, vystoupili žáci čtvrté, šesté, sedmé a deváté třídy s literárně hudebním pásmem v chechhradském kostele. Zazněly velikonoční písně a básně. Na kytaru zpěv i recitaci doprovázel Kolja Jedliček. Všem účastníkům mše se vystoupení moc líbilo.

V pondělí 17. dubna se konala v Melitopolu už tradiční akce, Multikulturní Velikonoce. Počasí nám nepřálo, proto nemohla přehlídka velikonočních oslav různých národností, žijících na území města, proběhnout na původně plánovaném místě v parku Gorkého. Ve vestibulu kulturního domu nebylo dost místa, ale i tak se akce vydařila. U českého stolu si návštěvníci pochvalovali zejména medové perníčky a mazanec. Soubor Bohemia byl jediný, který zpíval za doprovodu *živé hudby*, harmoniky.

Ani letos 30. dubna chechhradská čarodějnice neunikla svému osudu. Po spálení čarodějnice si děti, kterých se sešlo 35, opekly *špekáčky* a soutěžily v různých čarodějnických dovednostech. Nejvíce se líbil závod v *letu na koštěti*, kde každý z účastníků obdržel kromě sladkostí i *letový průkaz*. Počasí nám přálo, akce se vydařila.

AUSTRÁLIE, ADELAIDE

Přednáška na téma bilingvnost

Jiří Kostečka

Touto přednášku jsem zahájil cyklus setkávání s krajany nad nejrůznějšími tématy, které je mohou zajímat. Naplánoval jsem dále přednášku o současné politické scéně v České republice s ohledem na dvoje volby v l. 2017, 2018 a po ní budou následovat okénka do české historie a medailony největších postav českých dějin a kultury.

Při první přednášce o bilingvnosti jsem vycházel z konkrétních potřeb místní komunity. Po minimálním teoretickém úvodu jsem se zaměřil na budování a rozvíjení bilingvní výchovy u dětí z národnostně smíšených manželství a u dětí z rodin ryze českých, usazených dlouhodobě v Austrálii. Přednášku jsem založil na powerpointové prezentaci a doplnil ji vlastními zkušenostmi i poznatky odborné literatury, převedenými do laikům srozumitelné podoby.

Jako hlavní principy jsem opakovaně akcentoval tři požadavky na rodiče (u smíšených rodin): 1. „jeden mluvčí – jeden jazyk“ (Grammontův-Ronjatův princip); 2. maximální využití možnosti vozit děti pravidelně do České republiky na dlouhodobější pobyty, aby si uvědomily, že čeština je živý jazyk, kterým se v reálném životě mluví, a aby byly motivovány se jím „rozhovořit“ v přirozeném prostředí; 3. nevytýkání chyb; vadnou větu místo toho rodič zopakuje správně. Zdůraznil jsem i nezastupitelnou roli prarodičů a nutnost spolupráce cizojazyčného partnera českého rodiče. (Ta bohužel není právě v Austrálii vždy pravidlem.)

Přednášku jsem doprovodil konkrétními příklady z praxe, ať už jsem čerpal z mých vlastních kontaktů s bilingvními mluvčími, nebo ze života známých osobností (R. Firkušný, R. Kubelík, I. Lendl aj.). Na úplný závěr jsem pustil rodičům audionahrávku rozhovoru, o který jsem ještě v České republice požádal jednu ze svých bývalých studentek gymnázia, česko-anglickou bilingvní mluvčí; polovina tohoto rozhovoru se odehrávala v češtině, polovina v angličtině.

Po přednášce se rozvinula bohatá diskuse, ze které vyplynul hlavní problém: děti ze smíšených manželství jsou zde vystaveny vlivu angličtiny z 80 % (škola, družina, manžel Australan), a i když na dítě český rodič mluví česky, dočká se jen anglických odpovědí. Zejména pro matky je to frustrující situace, kterou řada z nich nezvládne, nakonec snahu vzdají a přejdou rovněž do angličtiny. To je ovšem zásadní chyba, chtějí-li, aby si dítě češtinu osvojilo aktivně.

Úplnou powerpointovou prezentaci jsem dal k dispozici Domu zahraniční spolupráce, jenž ji zájemcům může poskytnout.